

Επιμορφωτική συνάντηση Εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης

Σύμβουλος Εκπαίδευσης Φ.Α.

Δρ. Απόστολος Ντάνης

7 Σεπτεμβρίου 2023

Προγράμματα Σπουδών στη Φυσική Αγωγή

Προσαρμογές – Μετάβαση προς τα
Νέα Προγράμματα Σπουδών

ΔΕΠΠΣ & ΑΠΣ Φ.Α. του 2003

Υ.Α. 21072β/Γ2/13-03-2003 (ΦΕΚ 304 τ.Β'/13-03-03)

- Τα Α.Π.Σ. και Δ.Ε.Π.Π.Σ. του 2003 είναι δομημένα σε στόχους γνωστικού, συναισθηματικού και ψυχοκινητικού τομέα, σύμφωνα με την στοχοταξινόμια των Bloom (1956), Krathwohl et al. (1956) και Harrow (1972).
- Στα ΑΠΣ καθορίζονται οι στόχοι, οι θεματικές ενότητες (με αριθμό διδακτικών ωρών) κατά άξονες περιεχομένων και ενδεικτικές δραστηριότητες για κάθε θεματική ενότητα.

Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ) Φ.Α.

Υ.Α. Φ.12/879/88413/Γ1/2010 ΦΕΚ 1139 τ.Β'/28-7-2010

- ❑ Επικαιροποιήθηκε το ΑΠΣ των δημοτικών σχολείων με προσθήκη νέων θεματικών ενοτήτων και ενοποίηση ή διαφοροποίηση άλλων για τα σχολεία που λειτουργούσαν με ΕΑΕΠ (4 ώρες ΦΑ/εβδομάδα στην Α'-Δ' τάξη).
- ❑ Με την καθιέρωση του ενιαίου τύπου Δημοτικού Σχολείου από το 2016 (3 ώρες Α'- Δ' και 2 ώρες Ε'- Στ' τάξη) το ΕΑΕΠ ενσωματώθηκε στο ΑΠΣ του 2003.
- ❑ Οι ενσωματωμένες θεματικές ενότητες με τις ενδεικτικές ώρες τους αποστέλλονταν κάθε χρόνο σαν οδηγίες για το μάθημα της Φυσικής Αγωγής στο Δημοτικό.

Προγράμματα σπουδών Φ.Α. «Νέου Σχολείου» (2011-15)

- Τα Π.Σ. του «Νέου Σχολείου» έθεσαν μια άλλη φιλοσοφία στον στρατηγικό προγραμματισμό της Φ.Α., ο οποίος δομήθηκε σε 4-6 σκοπούς της Φυσικής Αγωγής. Οι θεματικές ενότητες επιλέγονται ελεύθερα από τον/ την εκπαιδευτικό με προϋπόθεση να μπορούν να ενταχθούν σε δείκτες επίτευξης των σκοπών.
 - Τα προγράμματα αυτά δεν εφαρμόστηκαν ούτε αξιοποιήθηκαν σε προγράμματα της Φυσικής Αγωγής, παρά το γεγονός ότι είναι αναρτημένα στην πλατφόρμα του ψηφιακού σχολείου.
-

Νέα Προγράμματα Σπουδών Φ.Α. (2021-23)

Υ.Α. 33484/Δ1/3-04-2023 (ΦΕΚ 2155 τ.Β' /3-04-23)

- Τα Νέα Π.Σ. έχουν δομηθεί σε 4 βασικούς σκοπούς-πεδία (κινητικός, γνωστικός, συμπεριφορικός, κοινωνικός/ συναισθηματικός/ ηθικός), με απώτερο σκοπό την δια βίου άσκηση για υγεία και ποιότητα ζωής.
- Οι θεματικές ενότητες αφορούν σε γενικές ενότητες δεξιοτήτων, γνώσεων, συμπεριφορών και στάσεων που επιδιώκεται να αναπτύξουν οι μαθητές/-τριες μέσω προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, χωρίς να προσδιορίζονται σαφώς τα περιεχόμενα.

Ομοιότητες - Διαφορές του ΑΠΣ (2003) με το Νέο ΠΣ

- Ο γενικός-κυρίαρχος σκοπός της Φυσικής Αγωγής αλλάζει διατύπωση:
 - **ΑΠΣ:** *«Ο σκοπός της Φυσικής Αγωγής είναι να συμβάλλει κατά προτεραιότητα στη σωματική ανάπτυξη των μαθητών και παράλληλα να βοηθήσει στην ψυχική και πνευματική τους καλλιέργεια καθώς και στην αρμονική ένταξή τους στην κοινωνία»*
 - **ΝΠΣ:** *«Κεντρικός σκοπός του ΠΣ του μαθήματος της Φ.Α. είναι η επίτευξη του σκοπού της δια βίου άσκησης για υγεία και ποιότητα ζωής, μέσα από τον φυσικό εγγραμματισμό των μαθητών/-τριών»*

Αντιστοιχία τομέων-σκοπών

ΑΠΣ (2003)

Νέο ΠΣ

- ❖ Ψυχοκινητικός τομέας
 - Κινητικός σκοπός
- ❖ Γνωστικός τομέας
 - Γνωστικός σκοπός
- ❖ Φυσικής Κατάστασης
 - Συμπεριφορικός σκοπός
- ❖ Συναισθηματικός τομέας
 - Συναισθηματικός/
κοινωνικός/ ηθικός σκοπός

Διαφορετική δομή θεματικών ενοτήτων

ΑΠΣ (2003)

- Διδασκαλία επιμέρους θεματικών ενοτήτων γνωστικών αντικειμένων της Φ.Α., με παράλληλους στόχους ψυχοκινητικού, συναισθηματικού και γνωστικού τομέα.
- π.χ. γνωστικό αντικείμενο: Πετοσφαίριση – θεματικές ενότητες: πάσα με δάκτυλα, μανσέτα, σερβίς κλπ.

Νέο ΠΣ

- Διδασκαλία βασικών θεματικών ενοτήτων, ανεξαρτήτως γνωστικών αντικειμένων της Φ.Α., με ή χωρίς συνδυασμό στόχων (μαθησιακών αποτελεσμάτων) από τους 4 σκοπούς.
- π.χ. βασική θεματική ενότητα: Δεξιότητες χειρισμού, με επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα την εξοικείωση του χειρισμού της μπάλας με τα δάκτυλα στον αέρα, με κτύπημα της παλάμης κ.ο.κ.

Διαφορές στον προγραμματισμό/ σχεδιασμό του μαθήματος

ΑΠΣ (2003)

- Διδασκαλία γνωστικών αντικειμένων
- π.χ. ΜΑ-χοροί, κλασικός αθλητισμός, αθλοπαιδιές, μη διαδεδομένο άθλημα, κ.ο.κ.

Νέο ΠΣ

- Διδασκαλία βάσει σχεδιασμού περιεχομένων στις βασικές θεματικές ενότητες
- π.χ. Δεξιότητες μετακίνησης (διάφορες αθλητικές και κινητικές δραστηριότητες μετακίνησης), Ανάπτυξη/ διατήρηση στοιχείων ΦΚ-υγείας (με διάφορες φυσικές δραστηριότητες για βελτίωση της ατομικής ΦΚ), Αυτοέκφραση, κινητική δημιουργία και διασκέδαση (με δραστηριότητες που προάγουν τη δημιουργικότητα και παρέχουν ευχαρίστηση), κ.ο.κ.

Άλλες διαφορές

- Στο ΑΠΣ τα γνωστικά αντικείμενα εστιάζουν στις κινητικές δεξιότητες και στις αθλητικές δεξιότητες (τάξεις Ε' και Στ').
- Στο Νέο πρόγραμμα σπουδών οι θεματικές ενότητες εστιάζουν κυρίως στη φυσική δραστηριότητα και τις κινητικές δεξιότητες (χωρίς όμως να αποκλείονται οι αθλητικές δεξιότητες).
- Οι γνωστικοί και κοινωνικοί στόχοι υπάρχουν στο ΑΠΣ, όχι όμως στη διευρυμένη διάσταση που υπάρχουν στο Νέο ΠΣ.
- Η βελτίωση της ΦΚ και η ενίσχυση της υγείας των μαθητών/-τριών στο ΑΠΣ επιδιώκεται μέσα από την εξάσκηση των κινητικών δεξιοτήτων και του παιχνιδιού, ενώ στο Νέο ΠΣ μέσα από στοχευμένη άσκηση και δραστηριότητα.

Σχετικά με την εφαρμογή των ΠΣ

- Το ΔΕΠΠΣ & ΑΠΣ του 2003 δεν καταργείται, αλλά παραμένει σε ισχύ.
- Σύμφωνα με την 33484/Δ1/3-04-2023 Υ.Α. το νέο ΠΣ, κατά το σχολικό έτος 2022-2023, εφαρμόστηκε πιλοτικά σε όλα τα Πειραματικά Δημοτικά σχολεία της χώρας, σε συνδυασμό με τα ισχύοντα Προγράμματα Σπουδών. Η περαιτέρω εφαρμογή του θα ορισθεί με νέα υπουργική απόφαση.
- Ενόψει της μετάβασης προς το Νέο ΠΣ, οι όποιες προσαρμογές στο ισχύον ΑΠΣ, θεωρούνται αποδεκτές.